

Kalondži oklican za kralja plemena Baluba

Predsednik "Mineralne države" v južnem Kasaiu je bil oklican za kralja. — Vodja levicarijev Gizenga ne priznava več Kasavubuja za zakonitega predsednika republike.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Republika Kongo razpada polagoma v vedno bolj neodvisne pokrajine. Katanga se smatra za neodvisno državo že od lanskega julija, pozno v jeseni se je proglasila za neodvisnega tudi južni Kasai, kjer je ustanovil svojo državo A. Kalondži. Tega so zdaj oklicali za kralja plemena Baluba.

Mož je izjavil v svoji prestolnici, da bo vzel pod "svoje varstvo" kakšnega pol dukata manjših sosednjih plemen, pa zagotavlja, da je Baluba miroljubno plemo, ki ni bilo nikdar nagujeno k osvajanju tujih ozemlj.

Gizenga ne priznava Kasavubuja

Predsednik "vlade" v Stanleyvillu A. Gizenga je objavil, da njegova vlada, ki je "edina zakonita vlada Konga," ne priznava J. Kasavubuja več za predsednika republike, ker je "zlorabil" svoje pravice in kršil ustavo.

Ta izjava bo brez dvoma otežila razgovore med Gizengom in drugimi vodniki Konga o novi ureditvi dežele. Kasavubu je bil izvoljen za predsednika republike po zakonu začasne ustave in ga kot takega priznavajo tudi Združeni narodi. Gizenga si prisvaja predsedstvo vlade kot naslednik umorjenega Lumumbe, ne da bi imel za to kako polno močje od predsednika republike in potrdilo parlamenta. Za zakonitega predsednika vlade Konga ga priznavajo Sovjetija, satelitske države, Jugoslavija, Egipt in še nekatere druge afriške države.

Armada bo vpeljala decimalni sistem

WASHINGTON, D. C. — Od jarada na meter, to je sedaj ideja, ki se z njo pečajo v Pentagonu. (Jard ima 36, meter pa okroglo 40 palcev.) Povod za to je dalo oboroževanje, ki ni več samo ameriško, ampak je postalo mednarodno: na eni strani izdelujejo naše orožja tudi v tujini, na drugi strani racionalnost proizvodnje orožja narekuje potrebo, da mislimo na rezervne dele, ki naj bi bili narejeni v tujini. Ameriški in evropski programi za izdelavo modernega orožja se že prepletajo.

Važna je še druga stvar: vojaki naših zaveznikov so v neprijetnem položaju, imajo orožje, ki je narejeno "po metrih" in ameriško orožje v jardih in palcih. Vaditi se morajo torej v dveh sistemih, kar dela težave pri vežbanju. Zato se v Pentagonu nagibajo na idejo, da je treba mere pri orožju, ki ga rabijo NATO čete, standardizirati in prevesti v jard na meter.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in topleje. Najvišja temperatura 52.

Novi grobovi

Frank Alick
Včeraj je nenadoma umrl 48 let stari Frank Alick s 5635 Wilson Mills, rojen v Clevelandu. Zapustil je brata Tonya Alick in Johna Alic ter sestre Alice Pertz, Rose Daris in Frances Popik. Pogreb bo v četrtek jutraj ob 9:15 iz Grdinovega pogrebnice na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Paskala ob desetih, nato na All Souls pokopališče pod vodstvom Mary Svetek.

Kennedy za močnejše navadne sile v NATO

Predsednik ZDA je poudaril potrebo po močnejših navadnih vojaških silah NATO, ki pa mora imeti tudi atomsko orožje.

WASHINGTON, D. C. — Ob otvoritvi sestanka vojaških vodnikov Severno-atlantske obrambne zveze (NATO) je predsednik Zdrženih držav J. F. Kennedy dejal, da je NATO pred novimi odločitvami glede izdelave vojaških načrtov. Imeti mora na razpolago dovolj navadnega orožja in z njim opremljenih vojaških enot, da bo lahko zdržal morebitni napad z vzhoda brez uporabe atomskega orožja.

V tej zvezi je obljubil, da bodo Združene države obdržale svoje vojaštvo v Evropi in ga še okrepile, to naj bi seveda storile tudi ostale članice zveze. Predsednik je pri tem poudaril, da mora imeti NATO tudi atomsko orožje, za katerega uporabo morajo biti pa točno dočeni predpisi in okoliščine. Združene države se bodo v tem pogledu posvetovale z zavezniki v okviru NATO sveta.

Težje šole potrebujemo

WASHINGTON, D. C. — Vodnik oddelka za vzgojo pri zvezni vladi M. McMurrin je v razgovoru s časnikarji dejal, da je ameriški šolski sistem v celoti zdrav,

Nehru zaskrbljen za nar. edinstvo Indije

Indijsko prebivalstvo sestavljajo različne rase in narodne skupine, ki govore 16 različnih jezikov.

NEW DELHI, Ind. — Indija je sicer velika država, toda narodne edinstvo ne pozna. To zelo skrbi Nehruja, ki je kot socialist ne samo za narodno edinstvo, ampak tudi za državni centralizem. Le s težavo je pristal na neke vrste federacijo v svoji državi. Federalne enice nimajo sicer velikih pravic, so pa vendarle zatočišče vsem tistim, ki ne verujejo v indijsko narodno edinstvo. Takih je posebno veliko v federalnih enicah Pundžab, Madras in Zapačna Bengalija. Za narodno edinstvo nimajo nobenega smisla tudi razne verske skupine kot so muslimani, brahmani in Sikhi.

Sedanja vladna kongresna stranka je seveda za narodno edinstvo in centralizem, ni pa povsod tako močna, da bi pri volitvah sama zmagala; sklepati mora kompromise z lokalnimi nasprotniki narodnega edinstva. Tega Nehru ravno ne mara. Zato je že sedaj pozval vse svoje pristaje, naj se izogibljuje vsem koalicijskim s tistimi, ki ne priznajo sedanjega državnega ustroja v Indiji.

Opozorilo je precej zgodnje, kajti splošne parlamentarne volitve bodo v Indiji šele prihodnje leto. Zgodej poziv je verjetno samo dokaz, da Indija še ni dozorela za narodno edinstvo.

da pa je postal prelahak. Šolo smo skušali približati tudi umsko manj sposobnim, kar ima slab vpliv na boljše dijakine in njihov duševni razvoj.

McMurrin je poudaril, da moramo naše šole vrniti na nekdanjo visoko raven, da moramo od študirajočih mladine zahtevati več znanja. Zvezna vlada se bo trudila tudi za višjo raven učiteljev in učnega osebja na splošno.

Komunistični begunci se vračajo v Gvatemalo

GVATEMALA. — Ko je l. 1954 padel v Gvatemali levičarski režim polkovnika Arbenza, so s polkovnikom vred pobegnili iz dežele tudi vsi njegovi prijatelji, med njimi vsi komunisti.

Režimu Arbenza je sledil režim Armasa, ki je sklenil, da ne bo pet let pustil nobenemu političnemu beguncu, da bi se vrnil domov. Doba petih let je sedaj potekla in gvatemalski komunisti se sedaj legalno vračajo domov. Seveda so takoj začeli s svojim podtalnim rovarjenjem. Poselajo tudi odkrito v domačo gvatemalsko politiko, organizirajo štrajke, prapete, demonstracije in širijo nezadovoljnost.

Gvatemalska vlada je s tem računala, ni pa mislila, da bodo komunisti postali že s prvim dnem tako zahrbtni in nasilni.

Vse kaže, da jim bo prav kmalu morala stopiti na prste. Na to jo bodo prisilili dogodki na Kubi. Vsi gvatemalski levičarji bodo hoteli pomagati Castru, ki je že sedaj precej v zadregi, kar jih bo takoj spravilo v spor z gvatemalsko vlado. Gvatemalski republikani se torej obeta burno politično življenje.

Osma božja zapoveda v teoriji in praksi

DAR-ES-SALAAM, Tanganika. — Znana naša organizacija Salvation Army skuša spreobrniti ljudi po vsem svetu. Tako je njen major Stewart poskušal spreobrniti k boljšemu življenju tudi domačine v Dar-es-Salaamu. Na tržni dan je šel na trg, oborožen s srebrno trobento in vabil ljudi na svojo pridigo.

V pridigi je izbral za predmet osmo božjo zapoved: Ne kradi! Med pridigo je položil svojo srebrno trobento kar poleg sebe. Ko je jenjal pridigovati, je ugovarjal, da je zmanjkalo srebrne trobente. Poklical je na pomoč policijo, ki pa tudi ni mogla najti tistega, ki je pridigo tako zelo napačno razumel.

Major ima škodo kakih \$300.00.

RDEČI POVEČALI POMOČ UPORNIKOM V -- LAOSU!

V ameriških vladnih krogih so zaskrbljeni zaradi povečanja pomoči uporniškim skupinam v Laosu od strani Sovjetske zveze in Sev. Vietnama. Trdijo, da bi to mogel biti negativen odgovor na britanski predlog o proglasitvi premirja.

WASHINGTON, D. C. — Ko je predsednik Kennedy pretekli mesec naznanil svoj sklep rešiti Laos pred komunistično osvojitvijo in podvel tudi potrebne vojaške ukrepe, je opozoril domačo in svetovno javnost na komunistične osvajaalne namene v jugovzhodni Aziji. Predsednik angleške vlade je prišel v Key West, po razgovoru s Kennedyem sta izjavila, da ne bosta dopustila, da se položaj v Laosu "poslabša." Sklenitev premirja so napovedovali še pred Veliko nočjo, potem pa čisto gotovo za konec preteklega tedna. Sedaj so sami uradni viri objavili, da so Sovjeti povečali svojo pomoč upornim komunističnim silam v Laosu in na ta način javno pokazali, da jim do britskega predloga o končanju vojne v Laosu ni nič prida.

V vladnih krogih napovedujejo, da bodo skušali v najkrajšem času preskrbeti točne podatke o obsegu povečanja komunistične pomoči upornikom v Laosu. Ne smemo pozabiti, da so sovjetska letala prepeljala celo skupino uporniških "padalcev" in jo odvrkla v zaledju vladnih čet.

Isti vladni krogi poudarjajo, da Združene države niso povečale pomoči vladnim četam, ki na splošno v zadnjih nekaj dneh niso bile nikjer zapletene v večje boje s komunističnimi uporniki. Padalski bataljon vladnih čet se je utrdil na področju Muong Kassy ob glavni cesti med Luang Prabangom in Vientianom, po kateri skušajo komunisti prodreti do glavnega mesta Vientiane. Komunisti objavljajo, da so vladne padalce obkolili in jim onemogočili vsake zveze z glavnino.

Souvanna povabljen v Washington

Souvanna Phouma, ki ga privajajo Sovjeti in ostale komunistične države za predsednika edine "zakonite vlade" Laos, čeprav je že decembra pobegnil iz Laos, pride prihodnji teden na tridnevni obisk v Washington. Kot "privatnik" bo sprejet

tudi od predsednika Kennedyja, da se pogovorita o položaju v njegovi domovini.

Kot nekdanj Eisenhowerjeve in Nixonove odločne besede niso mogle rešiti pred komunisti Indo-kine, tako ne morejo odločne besede Kennedyja rešiti Laosa. Komunisti ne dajo dosti na besede, upoštevajo samo dejanja!

Mrs. Eleanor Roosevelt bolna

NEW YORK, N. Y. — Žena pok. predsednika ZDA F. D. Roosevelt je dobila influenco in mora ostati po zdravnikovi odredbi doma.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj so se tod razširile novice, da so sovjetski znanstveniki poslali v vesolje prvega človeškega potnika in ga tudi srečno vrnili na Zemljo. Zunanje ministrstvo je kasneje izjavilo, da mu o tem "ni nič znanega".

BONN, Nem. — Kancler Adenauer je pred svojim odhodom v Združene države na razgovore s predsednikom Kennedyem v izjavi na televiziji zatrjeval, da je nacistem iz Nemčije izginil, da je Zah. Nemčija postala pravna država. O Eichmannovem procesu, ki se je danes začel v Jeruzalemu, je dejal Adenauer, da upa, da bo prinesel na svetlo vso resnico in da bo na njem izrečena pravična sodba.

FLORENCA, It. — Sovjetski znanstvenik Blagonravov je na sestanku znanstvenikov, ki se posvečajo vesolju, priznal, da so izgubili vsako zvezo z raketo, ki jo je Sovjetija poslala proti Veneri, pa zatrjeval, da se ji bo kljub vsemu približala na okoli 60.000 milj.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Poveljstvo čet ZN bi rado dobilo tiho soglasje Kasavubuja in njegove vlade za nastop proti Čombeju v Katangi. Zlasti je ZN trn v peti takozvana "bela tuja legija", ki jo je organiziral Čombe. Nekaj njenih članov se je četam ZN posrečilo zajeti in razorožiti. LOS ANGELES, Calif. — Poskus rešiti kabino z instrumenti iz umetne lune Razkrič XXIII. se ni posrečil. Namesto proti Zemlji je odletela proti vesolju, ko jo je posebna naprava vrгла iz glave rakete, s katero je potovala okoli Zemlje v smeri sever-jug od preteklega sobote.

Iz Clevelanda in okolice

Postaja narodov—

V nedeljo je začela redne oddaje radio postaja WXEN-FM 106.5 MC. Slovenska oddaja je vsak večer od 6. do 7. V nedeljo je ob tej uri hrvaški in srbski spored, slovenski pa je dopoldne od 11. do 12.

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri ob 7:30 zv. sejo v navadnih prostorih.

Društvo Collinwoodske, Slovenske št. 22 SDZ ima sejo v sredo zvečer ob pol osmih v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Tajnica odsotna—

Tajnica Društva Napredek št. 132 ABZ A. Cecelic bo dva tedna odsotna, zato naj se članstvo v tem času obrača na Rose Kuznik, 294 E. 222 St., RE 1-4257. Društvo ima v petek ob navadnem času sejo v AJC na Recher Ave.

V bolnišnici—

Frank Perko, 1092 E. 174 St., tajnik Podr. št. 3 SMZ, je moral v Euclid Glenville bolnišnico. Obiski so dovoljeni!

K molitvi—

Clanice Podr. št. 15 SZZ so vabljene nocoj ob osmih v Fortunov pogreb. zavod k molitvi za pok. Mary Cesar, jutri ob devetih pa k pogrebnim sv. maši za njo.

Članstvo Marijinega dvora Kat. borbstnarjev št. 1640 je vabljeno nocoj ob osmih v Finneran pogreb. zavod na 15435 St. Clair Ave. k molitvi za pok. Karolino Starich.

Pogreb—

Pogreb pok. Karoline Starich bo v sredo ob desetih iz Finneran pogreb. zavoda v cerkev sv. Jožefa na St. Clair Ave. in E. 144 St.

V Evropo—

Rev. John Prah s Holy Hill, Wisc., je odpotoval v Lurd, Rim in v Slovenijo na obisk. Tja sta odpotovala tudi Anton Ivanetič z 1176 E. 61 St. in Frank Glasic iz Warren, Ohio. Vsem je vse potrebno za pot uredila pot. pis. A. Kollander.

Zamenjana suknja—

Dne 2. aprila je nekdo pomotoma zamenjal v Želetovem pogrebem zavodu na E. 152 St., ko je ležala pokojna Mrs. Zupanc na mrtvaškem odru, moško suknjo, v kateri so bile osebne listine, pustil pa je svojo črno suknjo (kratko). V žepu je par ženskih modrih rokavic, Kdor je pomotoma zamenjal svojo suknjo, naj blagovoli poklicati Mrs. Jos. Pretnarja, 17903 East Park Dr., IV 1-4666, ali pa Želetov pogrebni zavod, IV 1-3118, in dobi svojo suknjo nazaj.

Albanci pognali Titovega predstavnika iz Tirana

LONDON, Vel. Brit. — Ataše Muran Agovic pri jugoslovanskem poslanstvu v Tirani je bil od albanske vlade proglašen za "nezaželeno" osebo. Albanija je zahtevala, da v 48 urah zapusti njeno ozemlje.

Med Jugoslavijo in Albanijo so napeti odnosi vse od jugoslovanskega preloma z Moskvo leta 1948. Jugoslovanske oblasti so nedavno obsodile skupino Albancev zaradi vohunstva. Albanija je na to obsodbo odgovorila z izgonom Titovega predstavnika.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-9628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Dobovec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

88 No. 71 Tues., April 11, 1961

V vrtincu draginje

Od prvega trenutka izvedbe spremembe vrednosti dinarja na 750 dinarjev za dolar je v Jugoslaviji nova gospodarska kriza. Cene rastejo. To je naravno, s tem je v neki meri bilo računati. Ali cene rastejo neurejeno in nepričakovano tudi v blagu, ki z reformo ni prizadeto. Rastejo brez potrebe in kažejo, da je v titovski trgovini nešteto javnih in skritih spekulativnih, ki jim gre zgolj za trenutno okoriščenje.

Dne 8. februarja je izšla odredba, ki prepoveduje zviševanje cen pohištva, posode, tekstilnega blaga in drva. Poleg tega piše "Borba" dne 7. februarja, da bodo kar administrativnim putem odvzeli podjetjem dobičke, ki so jih pridobila na spekulativne načine. Pod tem izgovorom bodo seveda zopet jemali, kjer bodo hoteli in dajali, kamor bodo hoteli. Zlo rodi zlo!

Brivci so zvišali svoje tarife za 40%, oblačilno blago je poskočilo za 6%, usnje za 9%, premog za 10%, gradbeni material za 5%, grocerijsko blago za 20%, hotelske sobe in usluge za 30 do 40%, napovedujejo zvišanje prevoznin na vseh cestnih železnicah za 15 do 20%, na železnicah za 15%. Dasi so pod stroгим nadzorstvom, rastejo cene mesa in mesnih izdelkov, ali pa jih ne dajo podjetja v prodaj. Sploh je ta pojav zelo splošen.

Tam, kjer oblast prepoveduje zvišanje cen, podjetja skrivajo blago in na najrazličnejše načine zaustavljajo prodajo, dokler ne pride višja cena. To povzroča seveda druge stranske gospodarske bolečine in težave, ki splošno zmedo povečujejo.

Režimsko časopisje se je tu spomnilo, da podjetja upravljajo delavski sveti in je začelo valiti krivdo nanje, češ, da premalo upoštevajo splošno korist in jih zavajajo navidezne koristi podjetij. Očitajo jim, da ne razumejo škode, ki jo prinaša njim samim spekulativni dinar. Listi pozivajo delavske svete, naj ne sprejemajo kalkulacij, ki jih predlagajo poslovodje in direktorji, naj resneje pregledajo utemeljitev vsakega povišanja, predno ga odobro. Dejansko delavski sveti nimajo pri določanju cen skoro nobene besede in redno člani delavskih svetov zvedo za zvišanje cen takrat kot ostali konsumenti.

Val draginje je postal tako splošen, da so vsa napovedovanja vladnih organov, da bodo draginje zadržali samo na nekaterih vrstah blaga, splošno pa preprečili z administrativnimi odredbami, vnaprej jalova. Niti podjetja niti konsumenti jim ne verjamejo. Konsumenti v strahu pred novimi zvišanji hite z nakupi potrebnega — in s tem pospešujejo samo draginjo, podjetja zvišujejo tam, kjer je treba in kjer ni, ker ne vedo, kako bodo mogla nabaviti naslednje zaloge, kjer pa ne morejo takoj zvišati cen, zadržujejo blago v zalozgah in ustvarjajo nezaupanje in zmedo.

Tisti, ki morajo živeti pri stalnih plačah, trpe največ. Na kako skorajšnje zvišanje ni računati. Zakon, ki naj uvede nov plačilni sistem in prinese morda nekaj zboljšanja v stalnih dohodkih nameščencev in delavstva, napovedujejo šele koncem leta.

Titova diktatura je prekosila celo vse ostale komuniste v brezvestnem eksperimentiranju z gospodarsko usodo države in državljanov. Sedanja gospodarska kriza je v največji meri posledica teh grehov.

Žerjavica je pod pepelom

Ko je komunistična partija Jugoslavije odredila proteste proti uboju Lumumbe, ki je padel kot žrtev političnih bojev v Kongu, ki jih je v veliki meri sam užgal in razpihaval, je s tem pač hotela manifestirati svojo soglasnost z vsemi komunističnimi skupinami na svetu.

Hruščev se je bil poprej tolikokrat javno izrekel za Lumumbo, kitajski rdečkarji so podpirali Lumumbo, vsi sateliti so zvesto sledili. Razumljivo, da je Tito, ki v mednarodnih rečeh dosledno gre s svetovnim komunizmom, hotel tudi to pot povedati, da je pravoveren. To naj bi povedale ulične demonstracije po Beogradu in drugih mestih Jugoslavije. To in nič več.

Začuden so drugi dan brali ljudje na zapadu in tudi na vzhodu, kako da je bila jugoslovanska demonstracija tako močna, da so listi pisali, da so bili zlasti po beograjskih ulicah množice najbolj "žive", najbolj "glasne", da so najbolj razgrajale in najbolj razbijale. Nekateri časnikarji so se za ta pojav podrobneje zanimali in stvar proučevali. Povedo tole:

Jugoslovanski komunisti so hoteli samo navadno demonstracijo. Toliko, da markirajo solidarnost z ostalim komunizmom sveta. Organizirala pa je demonstracije v Beogradu Socialistična Zveza Delovnega Ljudstva. To je najbolj nesolidna in nedisciplinirana titovska organizacija. Nanagloma so segnili na ulice beograjske postopace, delomirneže, najbolj ubogo delavstvo in manjše skupine, ki so se nabrale hitro po kvartir, okrajih mesta. Ta množica

pa ni demonstrirala po ukazu in naročilu, ampak je storila več. Niso šli razbijati samo belgijsko poslanstvo, ki sicer z Lumumbovo smrtjo tudi nima prav nobenega opravka, ampak so potem, ko jim je zmanjkalo šip na teh hišah, začeli metati kamenje na druge.

Demonstriranje in razbijanje se je nadaljevalo in žrtve so bile tuje in domače trgovine, tudi državna in komunalna podjetja, ker demonstranti niso več izbirali. Kar vpili so: proti imperijalistom, zatiralcem, kolonijalistom, diktatorjem, kapitalistom in policistom in kamenjali so hiše, ki so jim prišle na cilj in pod roko.

Časnikarji pravijo, da je bilo pri belgrajskih demonstracijah ljudem na misli vse kaj drugega kot Lumumba. Ta ubogi ranjki je bil samo dober povod, da so nejevoljni ljudje znašali svojo jezo nad živimi. Afriški Kongo je dal priliko, da so dejansko vpili in razgrajali proti domačemu neredu, domačim stiskam in nadlogam, domačim policajem, domačim ubijalcem, morilcem in zatiralcem. V množici pridruženega jezika je bruhnila na dan. Tisti policaji, ki jim je Tito zaplaval varstvo režima, sedaj premišljujejo, kako bodo pri bodočih prilikah demonstrante privezali na "pravo mero". Stari so rekli: "Ne kliči vraga!"

BESEDA IZ NARODA

Nevednost ali zloba litovskih trobil?

Cleveland, O. — Kadar jugoslovanskim komunistom zmanjka drugega propagandnega gradiva navijejo svojo oguljeno lajno in še bolj oguljeno laž in kleveto o narodnem izdajstvu.

Doma v Sloveniji se tega več ne upajo, ker bi se jim že "krave smejale." Pri nas po Amerikah dobe še vedno kako trobil, ki kot na vrvice skače in vpilje: Klerikalec narodni izdajalec, domobranci narodni izdajalci, četniki narodni izdajalci, beli narodni izdajalci, zeleni narodni izdajalci, vsi Slovenci narodni izdajalci, samo mi komunisti ne.

Narodni izdajalci vsi, ki smo jih pobili, vsi, ki smo jih mi komunisti fašistom in nacistom denuncirali in v smrt poslali, vsi, ki so proti nam nastopili in se za svobodo, borili. Narodni izdajalci vsi, ki jim komunistična diktatura v Jugoslaviji ni všeč, narodni izdajalci, ki nam gledajo na prste, narodni izdajalci, ki naša zločinstva razkrivajo, vsa opozicija v Juglaviji ni nič drugega kot tolpa narodnih izdajalcev.

V domovini se komunistični pisci več ne upajo očitati narodnega izdajstva niti pokojnemu Rupniku, ki je imel vsaj uradne naslove župana in upravitelja province Ljubljane po okupatorjevih odlokih. Rupnik je zanje kontrarevolucionar, narodni izdajalec pa ne več. Doma namreč komunisti vedo, da je tako očitanje narodnega izdajstva neuzitna kleveta, ki je enostavno nihče ne sprejme, ki odleti na klevetnika nazaj in udari samo njega.

V domovini so se že toliko razkadile megle iz možgan in toliko poglele slepe strasti, da tudi komunisti vedo, da bo škodovalo le njim samim, če bi opisovali razmere pod okupacijo in med revolucijo le premočno enostransko. Tam vsak otrok ve, da je bila to doba strahotnega trpljenja, ko je narod krvavel iz stoterih ran, doba boja za obstanek.

Fašizem in nacizem sta javno povedala, da hoteta slovensko ime zbrisati, narod uničiti in komunisti so po ponovno povedali, da jim je čisto vse eno ali na slovenski zemlji ostanejo Slovenci ali pa Culukafri, samo da so dobri komunisti.

V teh razmerah je bil vsak, ki se je trudil, da bi zmanjšal tedanje gorje, resničen narodni delavec. Če to velja za vse, ki so se mučili in prizadevali, da bi proti trem sovražnikom narod ohranili in mu lajšali gorje velja postoteren za škofa dr. Rožmana, ki je reševal od prvega do poslednjega dne in so mu tisoč in tisoč v vseh taborih in skupinah hvaležni, da jih je obvarval ječa, taborišč, izgnanstva, prisilnega dela in nasilne smrti.

Saj je tudi komunistom slovenskim tako brez izbire pomagal in se zanje zavzemal, da so ga okupacijski oblastniki že kar nazivali za "tepčka samaritanstva."

Tu v Amerikah izgleda, da ne-

je za sklep, da listi ostanejo in izhajajo, dokler bo količaja mogoče, bilo dovolj močnih razlogov in da je bil sklep napravljen v najboljšem namenu: ohraniti za narod narodni tisk.

Tak sklep je računal na politično zrelost in narodno zavednost. Vsak človek je vedel, da listi pod okupacijo morajo prinašati gotove stvari po ukazih okupatorske cenzure in računal s tem, da morajo opuščati vse, kar okupator prepoveduje. S tem je vsak računal in bral lepo tisto, kar je v listu vendarle našel pristno narodno slovenskega in pa, seveda — poročila. Narod je bil hvaležen, da je bilo vsaj na malem področju ljubljanske pokrajine nekaj slovenskega tiska. Tako so delali v podobnih razmerah vsi okupirani narodi v Evropi med drugo svetovno vojno, pa nikomur ne pade v glavo, da bi očitati tistim, ki so to omogočili, narodno izdajstvo.

Pokojni Mussolini je tisti čas v Gorici grozil Slovincem. Ker je bil šef države, so morali vsi listi objaviti vse, kar je rekel, tako kot je njegova cenzura ukazala in nič drugače. Ker so Slovenci pametni ljudje, so to brali in vedeli, da je to Mussolini. Po dvajsetih letih pa nekateri tu po Ameriki kažejo svojo narodnost s tem, da radi objave Mussolinijevih besedi slovenskim listom in ljudem očitajo narodno izdajstvo.

Le kje so s pametjo? Ali nič ne poznajo okupacijskih razmer? Izza štita svobode metati kamenje je očitkov na tiste, ki so bili v ognju okupacije, je žalosten posel. Rodi ga ali nevednost ali zloba. Sodimo milejšje in recimo s Prešernom: "Le čevlje sodi naj kopitar!" M. K.

"Stari in mladi" na svetlošefanskem odru

Chicago, Ill. — Velikonočna nedelja je že za nami, toda velikonočni čas še ni minul. V namn lepega poprazničnega razpoloženja stopijo igralci fare Sv. Štefana v Chicagu v soboto, 15. aprila, na oder tamkajšne Velike dvorane (1837 W. 22nd Pl.) ter zaigrajo igro "Stari in mladi".

Igra zajame delček starega pristno-slovenskega življenja na kmetih. Je zanimiva in osvežujoča. Lahkotno in spretno se njeno dejanje razvija, kot so pronicali srečni in žalostni trenutki v vaško življenje.

Imate že kake načrte, kako in kje boste preživeli omenjeni sobotni večer? Ako še ne, ne pozabite, da vas pri Sv. Štefanu čaka nekaj lepih in prijetnih ur. V imenu faranov in dramskega odseka vsi prisrčno vabljeni!

Mr.

Amerikanc o Titovi zvestobi komunistični stvari

New York, N. Y. — Maršal Tito je tiran, diktator, mučitelj in izdajalec svojega ljudstva. On je stalno povezan z Moskvo. Tako je označil predsednika Jugoslavije njegov vztrajni nasprotnik v Združenih državah, podjetnik Smyth, napram uredniku "New York Journal American" v New Yorku. Smyth je živel v Jugoslaviji pred drugo svetovno vojno 20 let in je imel v Beogradu samostojno podjetje. Po vojni ga je titovska vlada vabila, da bi obnovil trgovske posle z Jugoslavijo, pa je vse predloge zavrnil z utemeljitvijo, da noče imeti s komunistično vlado nikakega opravka.

Po vojni je gospod Smyth stalno nastopal v javnosti proti komunistični vladi Jugoslavije in je dokazoval, da je Tito zvest Moskvi in dela za končne cilje svetovnega komunizma, pa naj na zunaj izgleda še tako skregan z Mosko. Imenoval je Tito "trojanskega donja" komunističnih revolucionarjev. Smyth je dosledno svojemu stališču napadal vse naše administracije, ki so

V nedeljo 5. pr. m. je bila v Mohorjevemu domu v Celovcu širša seja Narodnega sveta koroških Slovincov. Na njej je bilo po izvoljenih zastopnikih zastopano 44 občin iz slovenskega dela Koroške. Sejo je vodil predsednik dr. Val. Inzko. Prvi je govoril dr. Vinko Zwitter, ki je podal temeljne načelne usmeritve slovenske kor. katol. skupnosti. Za njim je govoril dr. Joško Tischler k ljudskemu štetju, ki je bilo v Avstriji 21. marca t. l. Dr. Val. Inzko pa je govoril o kulturni avtonomiji za koroške Slovence. Med drugim je rekel:

"Z velikimi simpatijami spre-

dajale Titu kakršnokoli pomoč in podporo. Za isti namen je dal tudi to svojo zadnjo izjavo povodom Titovega potovanja po Afriki.

"V zadnjih mesecih je Eisenhowerjeva administracija dala Titu še 127.700.000 dolarjev pomoči. On bo to malenkost hitro uporabil za širjenje svetovnega komunizma po raznih delih sveta, vključno seveda tudi Južno Ameriko."

"Imam zbirko dokumentov o Jugoslaviji. Skrbno zbiram podatke o tej deželi." Večkrat sem bil že pozvan, da sem pričal v jugoslovanskih zadevah pred raznimi kongresnimi odbori in drugimi prekrešnimi ustanovami in uradi naše federalne vlade.

Mislím, da sem s krepkimi dokazi podprl trditve, da so nekateri takozvani izmenjani študentje, ki prihajajo k nam iz Jugoslavije, čisti vohuni za Tito in in druge komunistične vlade. Vse te preišče in izučí komunistična tajna policija za misijo, ki jo dbe in naj jo izvrše v Združenih državah. Tito dela proti nam tudi preko svojim diplomatskih zastopstev v Gani, na Kubi, po Južni Ameriki in drugod. Kjerkoli so, titovska zavostovstva povsod širijo komunizem.

Smyth je tudi povedal, da so soročniki tistih, ki so demonstrirali lani proti Titu v New Yorku v domovini bili kaznovani in proslili svoje v Združenih državah, naj jih ne izpostavljajo takim mukam. Titove policije.

Smyth vztraja, da je Tito bil vedno zaveznik Moskve, in je tudi sedaj. Tak je bil, ko je bil navidežno v najostrejšem sporu z Mosko. Zato Hruščev želi imeti stalno s Titom uradno urejene odnose. Tito pa hoče oboje: biti najboljši komunistični propagandist in biti kolikor toliko neodvisen od Hruščeva in drugih voditeljev, ker smatra sebe za voditelja in nad seboj ne misli priznavati nikogar, ampak iz svoje volje bo Tito vedno služil svoji komunistični stvari in škodoval demokraciji, kjerkoli bo le mogel.

M. B.

IZ NAŠIH VRST

Joliet, Ill. — Tu Vam pošiljam naročnino za eno leto. Mi smo zelo zadovoljni z Vašim časopisom, ker nam redno prinaša vse novice iz Amerike in iz drugih držav sveta. Romani so tudi zelo zanimivi in nam vedno ugajajo. Samo radi bi videli, da bi časopis bolj redno prihajal, kar pa verjetno ni Vaša krivda. Lepe pozdrave vsem urednikom!

Frank Golf in družina

jemamo še prav posebno te dni borbo Južnih Tirolcev za njih narodni obstoj. Avstrijo pa občudujemo, ker se vztrajno zavzema za svojo narodno manjšino v Italiji. Vendar moramo hkrati ponoviti že večkrat izgovorjeno besedo, da kljub gotovim krajevnim posebnostim načelno gledano ni razlike med južnotirolskim in južnokoroškimi vprašanjem. Da pa v bodoče ne bo več glede tega kakih nejasnosti, se bomo posluževali tudi mi v naši borbi izrazov, ki jih bo Dunaj in z njim cel svet morda bolj razumel. Naša zahteva in parala pa naj bo: kulturna avtonomija. Pod njo razumemo ob popolni realizaciji člena 7. državne pogodbe predvsem samostojno manjšinsko šolstvo s slovensko nadzorno oblastjo in slovenskim učiteljstvom. Država je enkrat izjavila, da morajo tudi za manjšše število k slovenskemu pouku prijavljenih otrok biti na razpolago denarna sredstva. Če govorijo država o manjšinskem šolstvu, naj potem to šolstvo izroči manjšini. — Za celotno prosvetno, delo koroških Slovincov zahtevamo imenovanje slovenskega zveznega kulturnega referenta, ki ga bo vzdrževala država ter mu nudila za kulturno delovanje manjšine enako finančno podporo, kot so je deležne nemške prosvetne ustanove. — Pri vseh deželnih in državnih uradih dvojezičnega ozemlja pa zahtevamo primerno število uradnikov slovenske narodnosti. Kulturna avtonomija s samoupravo, ki nam jo zagotavlja državna pogodba, bodi čisti politične borbe koroških Slovincov v bodoče. In verujemo, da je Bog z nami!"

V tem smislu je zbor kot pooblaščenec ljudstva nato sprejel sklep, da Slovenci ponovno zahtevajo izvršitev člena 7. drž. pogodbe ter uresničitev v njej predvidene kulturne avtonomije. Kot Avstrija upravičeno zahteva avtonomijo za Južne Tirolce, prav tako je dolžna uresničiti kulturno avtonomijo za koroške Slovence! — Na koroškega dež. glavarja pa je bila posebej naslovljena resolucija, v kateri se naznanja, da koroški Slovinci ne bodo nikdar priznali uporabe rezultatov ljudskega štetja za kakršno koli ugotavljanje manjšine ter se zahtevajo pritegnitev pripadnikov sloven. manjšine k števnem komisarijem.

DRAGA SALA

Pol leta zopora je dobil obiskovalec newyorškega živalskega vrta, in sicer tri mesece zaradi prekrška proti javnemu redu in prav toliko zaradi mučenja živali. Tako je bilo: po obilnem obroku je spal lev tik pri ograji, dolgi rep pa je štrlel skozi vrzel med debelimi železnimi palicami na kletki. Obiskovalec si ni mogel kaj in je leva ušcipnil v rep. Speči kralj živali je zatulil bolj iz strahu kot pa od bolečine. Druge živali so se ob njegovem glasu tako vznemirile, da so begale po kletkah, ljudje pa so na vrat na nos drli iz živalskega vrta.

250 ATOMSKIH CENTRAL V EVROPI?

Po doslej znanih načrtih in delno objavljenih podatkih sodi M. Hirsch, predsednik strokovne komisije pri Evroatomu, da bo delovalo leta 1980 v evropskih deželah okoli 250 atomskih električnih central.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Poslovil se je brez Slovesa

Kakor strela z jasneje je v torek, 4. apr., udarila med Slovence v Torontu vest, da nas je nenadno zapustil priljubljeni duhovnik preč. g. Franc Sodja C. M. Se bolj tiho kot je prišel, je odšel za vedno...

Kdor je g. Sodjo poznal, se je ob tej novici zdrnil, ker ga je vsakdo rad imel. V župniji Brezmadežne se je ljudi polastila žalost, ker se jim zdijo, da so zgubili nekaj najboljšega: prijatelja, duhovnika, duhovnega očeta. Vse to, kar te besede pomenijo in še več, kar se povedati ne da. Čutili smo veličino duhovniške dušne svetlobe, ki jo je g. Sodja s seboj prinesel v Torontu. V župniji Brezmadežne se je ljudi polastila žalost, ker se jim zdijo, da so zgubili nekaj najboljšega: prijatelja, duhovnika, duhovnega očeta. Vse to, kar te besede pomenijo in še več, kar se povedati ne da. Čutili smo veličino duhovniške dušne svetlobe, ki jo je g. Sodja s seboj prinesel v Torontu.

Ali nas je res zapustil? Ali se je res ustrašil naših slabosti? Ali res ni videl obširnega polja dela okrog sebe? Ali res ni cenil naše naklonjenosti? Ne tako! Ni ga preganjal hudobija sveta, ne ga strah pred delom. Vse hudo, kar je videl in doživel doma ter med nami, je kot križ naložil na svoje rame, da bo ta križ in seboj daroval v samotni kartuziji Bogu. Tako upamo, da se bo v popolni pokorščini in odpovedi razdal vse dni tega življenja za nas ali vsaj tudi za nas. Lahko upamo, da je kljub temu, da je odšel, ostal z nami. Pridrži zimo se mu v molitvah, da bi bila njegova žrtev res eden zlatih slovenskih sadov v teh razvinih časih atomskega veka.

Zadružna kolona

Zima se počasi, a gotovo poslablja. Za mnoge, ki so jo preživljali v brezdelju ali v iskanju dela ter zaslužka, bo to čas ponovne zaposlitve. Mnoge, če ne vsakega pa prebujajoča narava kliče ven iz hiše, ven iz mesta zlasti ob sobotah in nedeljah. Kako lepi so kratki družinski izleti v prosto naravo in kako potrební.

Pri vseh teh željah in potrebah, ki se porajajo in nastajajo v zgodnji pomladi pa dostikrat stoji ob strani vprašanje prevoza; prevoza na delo, prevoza na izlet. In kdo si ne želi lastnega prevoznega sredstva, avtomobila? Zlasti mladina se rada po-

stavlja z njim in to s čim lepšim. Toda tako pogosto je zopet napoti pomanjkanje denarnih sredstev. Ponujajo se razne finančne družbe, katerim nasede tako mnogo neizkušenih mladih ljudi, zaljubljenih v lep avtomobil, pri slabem znanju angleščine, podpisujejo pogodbo o financiranju. Čez čas se pa pokaže, da so nasledili, da bo avtomobil mnogo dražji, kot so prvotno mislili, da bodo obrestni neznosne in se bodo obroki vlekli v nedogled. Odkrita resnica je prekruta, da bi človek mogel biti vesel ob novem avtomobilu.

Kdor stoji pred podobnimi težavami in problemi, naj ne obupa. Predno se odloči za nakup avtomobila, naj o denarnih zadevah nakupa razpravlja z ljudmi v Credit Union, ki mu je najbližja. V Torontu ima glede nakupa avtomobilov, glede zavarovanja in glede posojanja denarja v te svrhe veliko bogatih izkušenj blagajnik župnijske Hranilnice in Posojilnice, ki bo vsakemu tako svetoval, kar je zanj najboljšo. Vsakdo, ki bo najel posojilo pri njem, bo že vnaprej lahko zračunal, koliko ga bo avto stal in v kolikem času ga bo plačal. In kar je tudi važno, dobil bo zavarovanje in tudi vedel, zakaj in za koliko je v primeru nesreče zavarovan.

Župnijska Hranilnica in P. 618 Manning Ave., Ref.

Bazar v novi dvorani pri Brezmadežni s čudodelno svetlinjo

TORONTO, Ont. — K. Z. L. pripravlja za 22. aprila bazar v novi slovenski dvorani pri cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetlinjo na 229 Brown's Line, Toronto 14.

Po nizkih cestah boste lahko dobili različne predmete, kot obleke, bluze, halje, predpasnike, nogavice, obleke za otroke in drugo. Tudi pecivo bo na razpolago. Poskrbljeno bo tudi za raznovrstno zabavo za mladino in za odrasle.

Vsi že sedaj pristrčno vabljeni! Odbor.

Slovensko gledališče prireja "Gledališki zabavni večer"

TORONTO, Ont. — Slovensko gledališče v Torontu priredi v soboto, 15. aprila, v slovenski cerkveni dvorani na 609 Manning Ave. "Gledališki zabavni večer." Začetek točno ob osmih.

Za to priliko bo gostoval slovenski plesni orkester "Tonkli" iz Clevelanda ter ženski duet Tonkli-Gaser z venčkom Avse-

nikovih pesmi. Ker je orkester zelo popularen v Clevelandu in bo to njegov prvi nastop v Kanadi, obisk vsem toplo priporočamo.

Za uvod bo nastopil pevski zbor "Fantje na vasi" iz Hamiltona pod vodstvom D. Ložarja ter J. Suštaršič z okroglimi dov-tipi.

Za prigrizek in pijačo bo dobro poskrbljeno. Ker se obeta velik obisk, priporočamo vsem, da pridete pravočasno, da si tako zagotovite prostor.

F. Zumer.

Rdeča Kitajska bi rada kupila kanadsko pšenico na kredo

HONG KONG. — Načelnik Kanadskega odbora za pšenico McNamara se tu že dalj časa razgovarja s predstavniki rdeče Kitajske za nakup kanadske pšenice. Kitajci bi jo radi kupili več milijonov ton, menda v skupni vrednosti do 200 milijonov dolarjev. Toliko bi vsaj radi dobili od Kanade kredita za nakupe.

V preteklem februarju so Kitajci kupili za 60 milijonov pšenice v Kanadi, za 70 milijonov pa v Avstraliji. To ne zadostja za veliko pomanjkanje živeža in sedaj so primorani kupiti še nove količine. To bi radi storili čim bolj tajno, da ne bi njihov ugled v svetovni javnosti prehudro trpel, pa tudi zato, da ne bi pogladi kvišku cene pšenice in tarif za prevoz iz Kanade in Avstralije na Kitajsko.

— Mesto Boston z bližnjo okolico ima okoli dva in pol milijona prebivalcev.

Zanimivi vzgojni prijem brazilskega lekarnarja

Mestece Tabao de Serra je bilo še pred dobrim letom na kaj slabem glasu. Doraščajoči fantje so se združevali v tolpe, ki so si bile kar naprej z zakoni navzkriž in katerih člani so tako ali drugače vznemirjali meščane. Policijski ukrepi niso kaj prida zalegli.

Pred poldrugim letom je mestni lekarnar Farulindo sklenil otroke svojih 'somsčanov' odvrti od takega početja. Skušal je najti novo, zdravo in vendar dovolj razburljivo, zanimivo zabavo, ki bi vzgojno vplivala na mladi rod.

Sprva so se resni ljudje pomilovalno nasmihali njegovim poskusom, ki pa so navsezadnje le obrodili zaželjeni sad. Ze po nekaj tednih je lekarnar "ukrotil" mlade divjake, ki so prej upirali pravce bitke v predmestnih gajih in obrobni ulicah. Pridobil si je njihovo zaupanje, celo član njihove bratov-

KRIZEM PO DEŽELI

Ogenj je pokončal jahalno šolo v South Hull, Que., in 12 konj v njej. Drugih 12 konj je rešil iz gorečega poslopja domač pes, ki je v konje tako dolgo lajal in jih grizel, da so pobegnili iz gorečega poslopja.

Kanada bo zastopana tudi v novi neodvisni afriški državi Sierra Leone. Ta država na zahodni afriški obali bo postala neodvisna 29. aprila. Na zadnjem sestanku predsednikov vlad britske Skupnosti narodov je bila sprejeta v to občestvo.

Proračun za Metropolitan Torontu za prihodnje leto znaša \$160,497,760 in je največji mestni proračun v vsej deželi. Proračun predvideva malo zvišanje davkov za kritje naraslih izdatkov.

Ko je stražnik Gordon Ross okoli desetih dopoldne šel skozi Oshawo, Ont., je srečal 60 let starega Josepha Woodwarda. Moža sicer ni nikdar preje srečal, vendar ga je hotel pozdraviti, kot je sicer njegova navada. Woodward je brez vsakega poudarka starca udaril z vso silo v obraz. Napadalec je pred sodnijo svoje dejanje priznal, pa se izgovarjal, da je bilo tega krivo vino, ki se ga je prejšnji večer napil. To mu ni dosti pomagalo, sodnik ga je poslal za dva meseca v ječo.

Obrambni minister Harkness je dejal, da ne računa s tem, da bi v slučaju vojne v Laosu poslala tja svoje vojaštvo. Tudi Kan-

nada. Kanada bo po besedah ministra skušala v takem slučaju posredovati med bojujočimi se strankami.

Vladi New Brunswicka se je posrečilo zainteresirati nemško papirnico, da bo zgradila veliko tovarno v East Saint John, neko drugo nemško podjetje pa za graditev tovarne za elektronske naprave v Campbellton, kjer je občutna brezposelnost. Obe podjetji bosta stali okoli 32 milijonov dolarjev in zaposlili nekaj tisoč delavcev. Predsednik vlade L. Robishaud je odšel sam z dvema ministroma v Zahodno Nemčijo, kjer si je ogledal vrsto industrijskih podjetij, da bi njihove vodnike zainteresiral za gradnjo podružnic v New Brunswicku v Kanadi.

Predsednik vlade Brit. Columbie Bennett je tekom lanskih volitev vneto zagovarjal privatno lastništvo B. B. Elektric Co. Sedaj je nenadno spremenil svoje stališče. V parlamentu je izjavil, da bo vlada končno morala prevzeti 750 milijonov vredno podjetje, če ne bo zvezna vlada dala pokrajini primernega deleža od davkov, ki jih BCE plačuje. Lani je dobila pokrajina le \$350,000 od zvezne vlade na račun davkov, čeprav je pričakovala, da bo dobila okoli \$1,400,000.

Lepa zima v južni Alberti je povzročila pri farmarjih strah, da utegne nastopiti silna suša. Vlada je izginila do take mere, da se že sedaj v nekaterih predelih spreminja zemlja v prah, ki ga odnašajo vetrovi.

Na QE 60 milj

HAMILTON, Ont. — Prometne oblasti so povečale dovoljeno brzino vožnje na Queen Elizabeth avtovelececi od 55 na 60 milj. Zadevna znamenja bodo postavljena menda že tekom tega tedna.

Železnicam 40 milijonov podpore na leto?

OTTAWA. — MacPhersonova komisija je priporočila zvezni vladi, da naj plača dvema velikima železniškima družbama na leto 40 milijonov dolarjev podpore za kritje izgub pri prevažanju žita za izvoz.

Komisija je predložila, naj železniške družbe dobe tudi več svobode glede ukinutve nerentabilnih tovornih in osebnih vlakov.

Vlada mora nekaj ukreniti, če noče da pride po 15. maju do železniškega štrajka.

Zabavneje
je iti
z nekom,
ki ga poznate

Imate v načrtu obiskati Jugoslavijo? Povprašajte pri vašem potniškem agentu za "skupinska potovanja" Swissair. Potujete z drugimi, ki imajo skupni interes, uživajte njihovo družbo, najdete nove prijatelje. Vse od New Yorka dalje je ena sama zabava na velikem, udobnem Swissair DC-8 Jetliner. Slatna hrana, pazljiva mnogojezična poslužba "Swiss-Care" povečuje vaš užitek. "Neodvisen odhod," če želite. Hlita, pogosta zveza do Beograda in Zagreba. Poslužite se Swissair potovanja na odplačevanje, če vam je tako ljubše. Posebno nizka predplačana vozarina za priseljenca na razplogo. Za informacije ali rezervacije pokličite vašega potniškega agenta... Swissair.

SWISSAIR

SWISSCARE • WORLDWIDE

Hanna Bldg., 1422 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio

Superior 1-5880

Pijan letalec

MONTREAL, Que. — Mario Leblanc, 35 let star oče šestih otrok, je priznal pred sodiščem, da se je precej nasekan dvignil 1. avgusta lani z dvosedeznim letalom z letališča St. Jovite, Que. V zraku je bil okoli eno uro, predno se je zavedel, kje prav za prav je. Nato je pristal na letališču v Montrealu.

Sodnik bo jutri izrekel sodbo in odmeril letalcu kazen.

Papeški nuncij govoril slovensko pariškim Slovencem

Nadškof msgr. Bertoli, ki je od junija 1960 papeški nuncij v Parizu, je v nedeljo 26. februarja prišel med pariške Slovence, ki so do zadnjega kotička napolnili kapelo, kjer se vsako nedeljo zbirajo k sveti maši.

Pri vstopu v kapelo ga je najprej nagovoril direktor Slovenskih katoliških misij v Franciji, g. Čretnik, ki je poudaril, da prihaja nuncij med nas kot prijatelj, ker je naš narod in naš jezik vzljubil za časa svojega službovanja na nunciatu v Beogradu, nato pa je pozdravil v njem predvsem zastopnika našega skupnega Očeta.

Nato ga je z lepo deklamacijo pozdravila Tatjana Kerčeva ter mu poklonila slovenski šopek; dr. France Zajdela, slovenski raziskovalec raka na znamenitem Pasterjevem Institutu v Parizu, pa ga je pozdravil v imenu laikov ter mu podaril v spomin lepo podobo Brezjanske Matere božje.

Sveto mašo je daroval g. nuncij sam. In za vse je bilo prijetno presenečenje, ko je po evanجيلu spregovoril v domačem jeziku. V svojem nagovoru je g. nuncij povedal, da je v letih od 1933 do 1938, ko je služboval na nunciatu v Beogradu, večkrat obiskal Slovenijo, da pozna Ljubljano, Maribor, Celje in da se je v tem času prepričal o globoki vernosti slovenskega naroda. Zaključil je rekoč, da bo sveto mašo daroval po namenih vseh navzočih in za vse potrebe slovenskega naroda.

Po sveti maši se je dalje časa zadržal v razgovoru z navzočimi. Vsi so bili globoko ganjeni nad njegovo prijaznostjo in vsi so odšli z lepega slavlja še s trdnjšim prepričanjem, da je Cerkev res ljubeca mati vsem narodom.

BUENOS AIRES — OSEM MILIJONOV

Po najnovejšem popisu šteje argentinsko glavno mesto Buenos Aires z bližnjo okolico osem milijonov prebivalcev; torej ni več šesto največje mesto na svetu.

V minulih 13 letih se je število prebivalstva v predmestnih četrtih zvišalo za 130 odstotkov,

in sicer predvsem zaradi množičnega priseljevanja s podeželja.

Moški dobijo delo

Iščemo

zanesljivega in podjetnega prodajalca (agenta), večšega v gradbeni stroki in s primerno izobrazbo. Mora govoriti angleško in slovensko ter imeti lasten avto. Perry Home Improvement, 1101 Norwood Rd. EN 1-5840. (61)

Ženske dobijo delo

Iščemo kuharico

Iščemo sposobno kuharico za kuho v gostilni. Kliče EN 1-9152. (71)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

Hiša 6 sob na 16723 Grovewood Ave. Pridite si ogledat, da se sami prepričate, kakšna je, zato pokličite KE 1-5258. (74)

Odda se

3-sobno stanovanje in 2-sobno stanovanje. Vroča voda. Na 1003 E. 66 Pl. EX 1-2419. —(71)

Sobe se odda

4 sobe in kopalnica, na novo dekorirane, se oddajo na St. Clair blizu E. 55 St. Najemnina \$50. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (x)

V najem

4 sobe in kopalnica se oddajo zgoraj, samo odraslim, na Bon-Ave. Kliče 431-8523. (74)

Stanovanje oddaja

Petsobno stanovanje zgoraj oddajo na 1059 E. 67 St. Kliče EN 1-7112. —(72)

V najem

Pet sob in trgovina se odda, pripravno za TV popraviljanje, na E. 74 in Doland Ave. Kliče HI 2-4751. (74)

Stanovanje se odda

5 neopremljenih sob, zgoraj. Vprašajte na 1087 Addison Rd. —(73)

KADAR STE PREHLAJENI! .. pridite k nam! Imamo izborna domača zdravila proti KAŠLU in prehladu! NE ČAKAJTE, ampak pridite takoj, ko se prehlad pojavi!

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034

Cleveland 10, Ohio

Naročila sprejemamo in razpošiljamo tudi po pošti!

ZULICH
INSURANCE
AGENCY18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

OVRATNICA IZ NAGELJEV — Veterani 69. polka v Killarney, Irska, so napravili irskemu volčjaku, ljubljencu slavnega polka v New Yorku, ovratnico iz nageljev. Mike se prav nič ne vznemirja, ko mu 15 let stara Carol Quigley v družbi 21 let stare Virginie Lynch devlje cvetočo ovratnico okoli vratu.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

Silva bi najraje pljunila na sredo svojega srca. Bissantijev obraz je vroč, oči skaljene. Saj ni Bissantijev. Blažev je. Taiste oči, za katerimi je žival.

Silva vidi stopnice. Po njih je šla, da bi rešila Blaža. Tedaj je dozorelo, kar je Blaž sejal. Kakor da je sam zgrabil njeno življenje in ga del na koleno kakor palico. Pritisnil je in ga zlomil, vrgel pred tujca in se obrnil.

"Tante grazie, colonello Bissantii."

Silva je mokra od potu. Ni besede, ki bi se uprla in se postavila v bran. Ni branilca in ga ne more biti.

Samo sodnik je še ostal. Žalar.

Na steni, v zlatem okviru visi Marijina slika. Silva z zaprtimi očmi prebira poteze z otrokovega obličja.

Marija Miklave...

Marija Bissantii...

Tu je ime, prekleto od rodov, od krvi in žalostnih oči, prekleto od Žalarja in vseh, ki so okusili tujca. Na kolenih so prosili ljudje za življenje in so morali umreti. Blaž je ostal.

Samo en ugovor vstane v Silvi.

"Marija je bila podobna meni ne njemu."

In še ta omahne, ko udari zadnja misel.

"Vse si izdala, sebe in druge. Zavoljo Blaža, ki bi jih sto izdal, da bi sebe rešil."

Zdaj v srcu ni več opravičila. Mirno čaka na udarec, na pljunek, ki mora pasti od nekod.

Samo, da bi Žalar ne pljunil. Če gredo kolone izdanih mimo, mrtvi in živi in ji opljujejo srce do zadnjega koticika, nič zato.

Da bi ji le Žalar prizanesel. Z eno samo besedo bi obrisal pljunke in ji opral srce.

Nenadoma jo je obšla misel, ali ne bo izdala mrtvega otroka, če prizna svoj greh. Ali ne bo umazala svojega materinstva in ga vrgla vsakemu pred noge, da ga bo lahko pohodil. Mar ni to

edino, kar je sploh mogla rešiti.

Vprašanje se je zavrtalo vanjo. Ni ga mogla rešiti. Vsak dan sproti se mu je skušala približati, toda brez uspeha. Kakor da je trnjeva ograja preko njega. Zazdelo se ji je celo, da je njeno materinstvo mrtvo, razcefrano v solze in vsaka solza je krvava.

Ali je med njenim materinstvom in med materinstvom žena res samo greh, ali je še nekaj, kar ni moč videti? Da bi bil samo greh, ali bi mogel tako boleti? Vprašanja se grmadijo.

Milost! Misel se ji zdi tercijska, pomaziljena, kakor s prižnice izgovorjena. In vendar je kakor kaplja olja.

Silva se spomni poroke, ki jo je videla v Sentspetru. Slučajno je bila tedaj v cerkvi. Obred se ji je zdel lep, oblit s toplo domačnostjo.

Sklenjene roke so bile prevezane s stolo. Dvakratni tihi da, v katerem je bilo upanje in pričakovanje. Ali je res samo v tem materinska čast, da jo sprejmeš iz rok zapuščenega župnika ali kaplana, ki te komaj pozna? Ali ni materinstvo izven tega, nenavezano na obred? Zakaj so potlej civilne poroke? Samo registracija, da se omeji poželenje v človeku in da otrok dobi ime?

Silvi se trgajo vprašanja iz nezavednih globin. Nikoli še ni mislila nanje. Skoraj se boji, da so greh. Vselej, kadar je v polnem prebujenju zahrepenela po možu, se je spomnila na mater. Preprosta žena je bila, pobožna in trezna.

"Silva, je vselej tako, da človek kdaj opeša. Ljudje veliko obljubljajo, malo dajejo. In kdor se na obljube zanaša, naj pripravi beraško palico. Šole človeka spridijo. Ne zaupaj jim preveč. Križev pot je naše življenje in brez vere ga ne prehodiš."

Kolikokrat se je ob Blažu spomnila teh besedi. Ta hip se jih je prvič ustrašila.

"Zastrupljena sem od njega in dobe," se je vdala misli. "Ob krvi smo rasli in ob velikih grehah so se nam nekateri zazdeli majhni. Kri je omajala temelje. Svetnik je že bil, kdor ni ubijal."

Zdelo se ji je, da se je približala sebi.

Greh ni bil v materinstvu, tudi v okoliščini ga ni bilo. S silo je odprla ograjeno pot in šla brez dovoljenja po njej.

V tem je bil greh, vsa njegova leža in bridkost. Nekoč se je spomnila, da je hotela brez milosti skozi ogenj. Zdelo se je, da je greh dognala do konca.

V soboto večer je odšla v cerkev. Po spovedi je nadaljevala pot na Tabor. V večerni tišini je še enkrat slišala glas starega župnika.

"Človeško je grešiti, svetniško je greh priznati; kdor bo sodil, bo sam sojen. Kamen, ki ga vrže iz visokosti, pade nazaj. Vaše materinstvo je čisto, greh je poleg njega in ga ne omadežuje."

Kakor da govori glas iz vseh kapelic križevega pota, iz gozdica, z obkrušenega in z lišaji poraslega kamenja, iz tišine, ki je bela kakor marmornat angel na otroškem grobu.

Doma je legla in zaspala mirno kakor še nikoli.

Žalar se še ni oglašil. Andrej pa je pisal že trikrat. Kraj je prijazen, ljudje dobri, čeprav malo trmasti. Pač gorjanci, ki ne zaupajo človeku po prvi be-

sedi. Iz pisem je dihala neka sproščenost, ki je Silvo zagrabil. Skoraj da ji je bilo hudo ob misli, kako bo Andrej presekala nežne vezi, ki so ju vezale. Nazadnje je bilo med njima le nekaj več kakor navadno prijateljstvo. Neko iskanje ju je združevalo, čeprav je vsako imelo svojo pot in svoj cilj.

Odpisala mu je vsakikrat. Obširno, do vseh malenkosti. Kaj dela, kaj bere in kaj premišlja. Do pisanja pisem in dnevnikov je imela neko posebno strast. Zdelo se ji je, da se ob pisanju na nek način znebi teže, ki ji sicer leži na srcu.

Vsak dan je čakala na Žalarja. Zvečer, ko je vedela, da ne pride noben vlak več, je bila skoraj razočarana. Morda pride jutri.

Potlej je prišlo pismo od Blaža. Niti odprla ga ni. Precej ga je vrgla v ogenj. Ko je gorelo, je videla, da sta bila v pismu dva stotaka.

Nasmehnila se je. Kaj ji pošilja! Tudi za denarjem ji ni bilo žal. Za silo je imela.

Čez štirinajst dni je brala v časopisu, da se je Blaž Bregar poročil z gospodično Tatjano Vodopivec, hčerko veletrgovca. Oddahnila se je. Zdelo se ji je, da preteklost komaj še živi. Blaž je odšel iz njenega življenja. Andreju je novico koj sporočila. Njeno pismo se je srečalo z Andrejevim. Sporočalo je isto. Silva se je morala smejati.

Kmetje so poželi rž in pšenico, nekateri že preorali strnišča. Žalarja še ni bilo.

V Zvirških gmajnah je zorel kostanj.

Na nedeljo pred Mihielom ga je šla Silva nabirat. Sama, toliko, da se sprehodi. Saj ni verovala, da bo kaj nabrala, toda zaželela se je nadihati jesenske gmajne. Hodila je počasi, mudilo se ji ni nikamor. Pot od šole do Zvirč je lepa. Ko zavije v gmajno, je čudovito gladka. Še ob dežju je kamaj kje kaka luža.

Prj križu, o katerem so ljudje vedeli povedati, da pri njem vsako noč straši, je zavila s ceste na gozdni kolovoz. Korakov ni več slišala. Porumenelo igličevje je zadušilo sleherno stopinjo. Potlej je pričela nabirati. Brskala je med listjem, obračala bodičaste kroglice in čez dobro poldrugo uro je imela skoraj tri litre čednega kostanja. Ni bil ves debel, toda saj Silvi ni bilo toliko zanj. Napila se je gmajne, nagledala barv in nazaj grede skoraj prav ob poti našla pet čednih zdravih jurčkov. Obrezala je kocene in jih previdno položila na vrh kostanja.

Ko je stopila skozi vrtna vrata, se ji je zdelo, da nekdo sedi na klopi pod hrusko. Nj ga imela k mari. Morda je prišel kdo v vas k upravitelju. Mirno je potegnila zapah in se obrnila proti vhodu.

Zdaj se je neznanec dvignil s klopi. V Silvo je rinila mrtvaška bledica.

"Viktor!"

Zavpila je in v istem trenutku so se ji zatresle noge. Ni mogla napraviti koraka. Bala se je omedlevice.

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA SOPROGA,
OCETA, SINA IN BRATA

Joseph J. Lužar
ki je v Gospodu zaspal dne
11. aprila 1958

Zakaj si, predragi, šel od nas samevam, brez Tebe dolg je čas, Pogrešam ljubeči Tvoj smehljaj, zaman, zaman Te kličemo nazaj.

Tvoji žalujoči ostali:

MARY LUZAR, soproga
CELESTA, hči
JAMES in JOSEPH, sinova
ANTON in JENNIE LUZAR, oče in mati
ANTHONY, JOHN in FRANK, bratje
JENNIE PAJK, JOSEPHINE BRODNIK, ANNA DOLLES, VERONIKA GERJEVIC in MARY ECKART, sestre
Cleveland, Ohio, 11. aprila 1961.

Žalar se je drobno smehljaj. "Pozdravljena, Silva. Mislim sem, da te ne bom dočakal."

Segel je po njeni roki. Šele sedaj je prihajala k sebi. "Ti si prišel, moj Bog, ti si prišel."

Potlej se je celim telesom o-mahnila proti njegovi rami in na glas zavekala.

"Ne ženi se, Silva. Morda bi bilo boljše, ko bi ti prej pisal."

Dobro mu je delo, da se ga je tako zveselila.

"Pojdiva notri, Viktor."

Med solzami se je nasmihala. Ključa ni mogla vtakniti v ključavnico, preveč so se ji tresle roke. Odprl je Žalar.

Koj ga je peljala v kabinet. "Sedi ali leži. Hitro ti bom

skuhala čaja. Potem bom pristavila kostanj. Vem, da ga rad ješ. Iz zvirške gmajne je in sama sem ga nabrala."

Od sreče ni vedela kaj početi. Viktor se je razgledoval. Kako je hrepenel po tej uri za bodečo žico, ki mu je omejevala svet in voljo, samo misli ne.

Silva je nalila čaj v skodelice. Še vedno so se ji tresle roke.

"Vsak dan sem te pričakovala."

Tako neizrečeno dobro ji je bilo, da je mogla reči te besede.

"Bolan sem bil, sicer bi prišel preje."

"Vzelo te je," gleda Silva v Žalarjev obraz. "Samo oči so ti ostale."

Making your city a better place to live, work and raise a family—

the result of a **GROWING**
Savings and Loan business

4%
Interest Rate

Three Convenient
Locations...

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

ŽE NA POTU — Poletje je še daleč, kot kažejo gola drevesa ob bregu jezera Erie v Lorainu, Ohio, vendar je že na potu. Breg, ki ga vidimo na sliki, je posebno priljubljen prostor za kopanje.

Potlej se je zmedla.

"Do zadnjega sem veroval, da se bom vrnil. Ko sem zbolel, je odšlo upanje in prvič v življe-

nju sem jokal. Razgrnila se je bodeča žica, videl sem svobodne ceste, a nisem mogel napraviti koraka.

Sedeminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznjivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO KATOLIŠKA

SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$13,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Ce hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARS, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

**Za
vaš
pomembni
dan!**

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavčkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

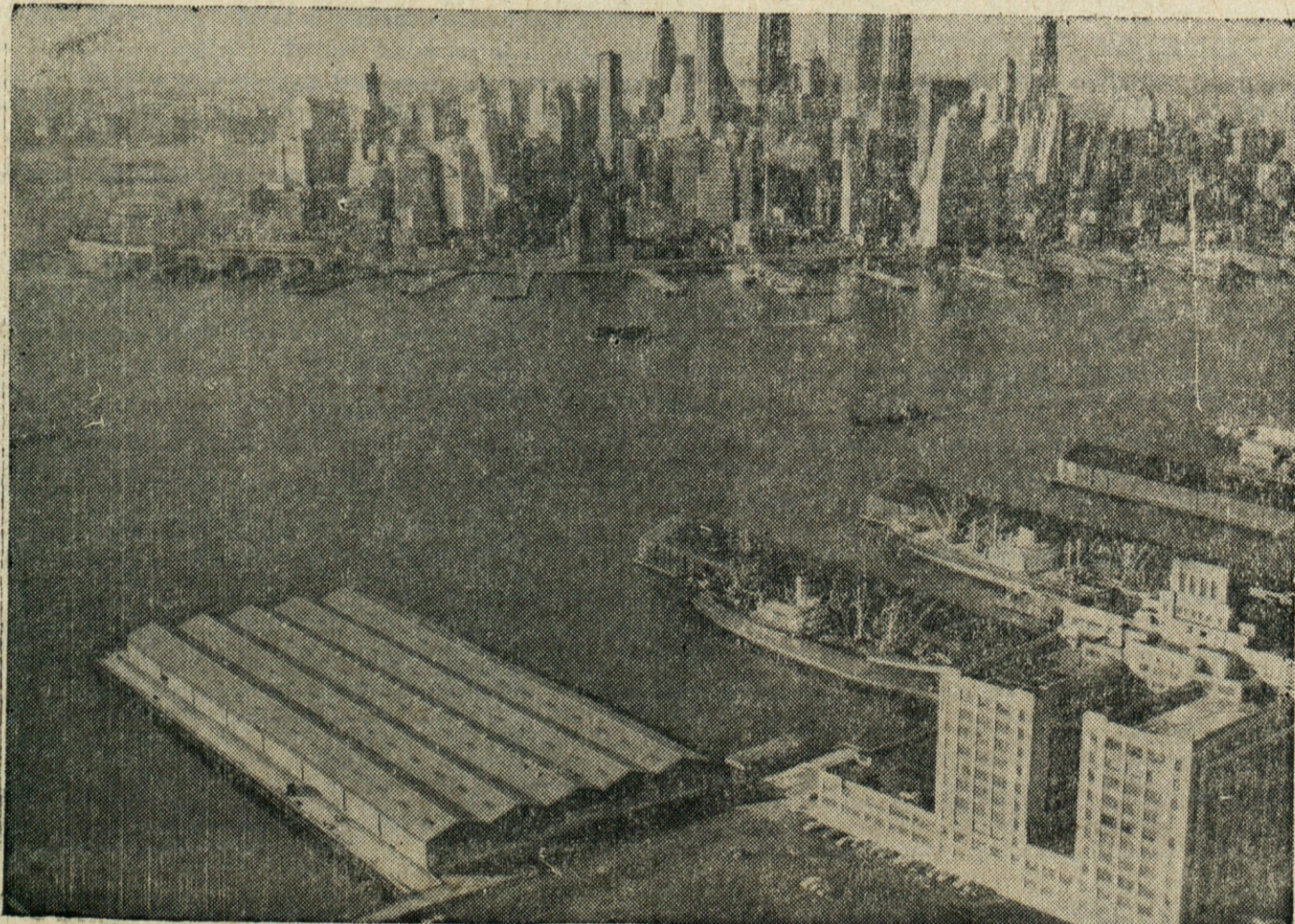
Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

PRENOVLJEN POMOL — Newyorške pristaniške oblasti obnavljajo pomole in druge naprave pristanišča. Na sliki spredaj vidimo novi pomol št. 6 v Brooklynu, ki je stal preko \$5,000,000. V ozadju je središče mesta New York.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MAYWOOD — Seminary section — 3 Bedroom brick, tile bath. Modern cabinet kitchen, full basement, 3 car gar. Storms, screens. 40' lot. Close to everything. By owner. \$16,800. TE 2-5458. Week days after 5. (72)

NORTHWEST SIDE — 4 yr. old de luxe 3 bdrm. cor. face brk. ranch. Side drive. Lots of extras. Selling at a reas. price. By owner. Call SP 5-3502. (71)

CALUMET PARK — 6 room brick. 3 bdrms. Din. rm. Lge. kit. W-W crptg. Link fencing. Selling at a reasonable price. By owner. FU. 5-9302.. (71)

WHEELING — 3 spal. zidan dom. Kopalnica, komb. sprejemne in jedilne sope, kuhinja, 1½ garaža. Lepo zasajeno. Cena \$17,000. LE 7-1032. (72)

BUSINESS OPPORTUNITY

HOBBY HOUSE DONUT AND SNACK SHOP, 6705 Stony Island. Now being beautifully remodeled and might be to a buyer's advantage to purchase at once. Priced right for quick sale. PL. 2-7539 or 9041. (73)

TAVERN WITH PARKING LOT Near Cubs ball park. Other interests. Days DI 8-9555; Eves BR 8-1995. (72)